

49. P.

EZOPUSHEVE

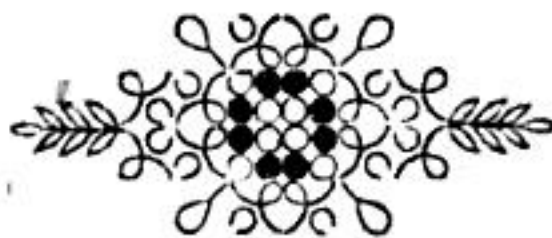
BASZNE

POHORVATCHENE

po

IGNACZU KRIZTIANOVICH,

Kapelzkiem Plebanushu.

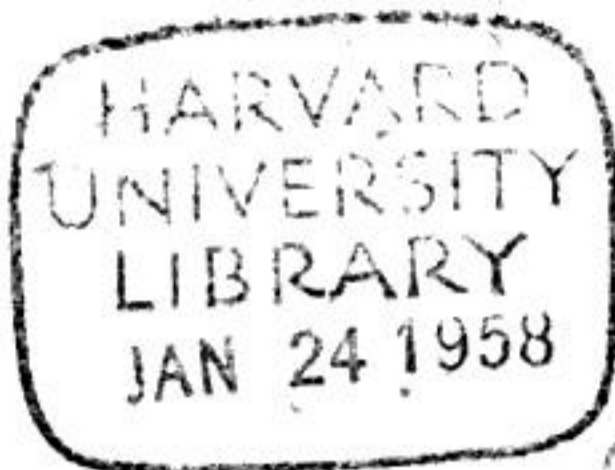

VU ZAGREBU,
Pritizkane vu szlovotizki
Ferencza Suppan.

Leto 1843.

24
NK

Ga. 10. 80. 50

8. 1. 1958

**Negledaj lépotu, nit gerdobu tela,
Nek na dobru pamet, y na szlavna dela.
Ja zpodobe jeszem, lztina je hude,
Ali sze nad mojum pametjum vszi chudê.**

7382
58-16
33

Ezopushev sitek.

Ezopush je bil rodyen vu Amorionu Frigie varashu. On je bil szin nekojega szusnya, y zvun toga jako nezpodoben, ar je imal podugolyaztu glavu, širok nosz, kratek y debel vrat, naduvene vuztnicze, hrebazto gerlo y nerazumlyivo zgovarjanye, licze chernoblede, napuhnyeni terbuh, y zvun toga na perszih y na herbtu veliku gerbu, ter vendar vu ovom nezpretnem telu je prebivala lepa dusha.

Ezopushev gozpon, koi gâ zaradi nyegve merzote nikak ni mogel videti, dersal gâ je za vszaki hisni poszel neprikladnoga, zato gâ je poszlal na ladanye, da bi onde obdelaval polye; ovde je moral vnoge pregone podnashati, ar nekoji

zmed nyegveh zkupszlusbenikov izkali szû priliku nyega pri gozponu obtusiti, y akoprem je on vszigdar szvoje nepriatele po szvojoj biztri pameti oszramotil, tak szû zadnyich vendar nyegvomu gozponu ove vekivechne tusbe dodihale, y zato gâ je izruchil spanu, koi je bil kruto nechemuren y nemiloztiven chlovek.

Ov je nyega prodal nekojemu tergovczu, koi jedino po nyegveh razumneh odgovorih, koje mû je daval Ezopush, geyneu, platil je nyemu za nyega tri denyare, y odpelyal gâ je z-szobum vu szvoju hisu, da z-nyim, kakti ztrashilom, bude plashil szvoju detczu. Za nekoi chasz povdal sze je nyegov gozpon na put vu Aziu, y vzel je z-szobum Ezopusha, ovde sze je on po szvojem biztrem razumu y pak izkazal. Vsaki szluga je moral jeden veliki terh nosziti. Ezopush szî je zebral kosharu z-putnem ztroskom, koja je bila od vszeh oztaleh terhov naj tešesha. Vsi szû sze iz nyega zeszmehavali, y nyega za bedaka dersali, kajti szû stimali, da je ov terh pretesek za nyegov neprilagoden

y gíngav sívot. Ali poklam kam bi sze bilo vszaki dan troshilo iz ove krushne koshare, tak zadnyich je poztala tak lehka, da na zadnye Ezopush vech nikakve zkorotesine ni imal podnashati, y onda ztoperv pocheli szû sze chuditi nad nyegvum previdlyivoztjum.

Iz Efezusha odishel je ov tergovecz vu Szamosz, gdé je Ezopusha Kszantushu mudroznanczu prodal: ali ovde sze je za mal chasz bizter Ezopusha razum natoliko bil ochituval, da sze ov mudroznancz nad nyegvum pametjum ni mogel zadozta prechuditi. Kszantush je imal vertlyara, koi mû je bil jednoch ovo pitanye napervo poztavil: zakaj nyegve szadicze, koje on z-tulikem trudom redi y obdelava, tak keshno zreleju, pokedob vendar one, koje szame ob szebi iz zemlye nikneju, vnogo predi dohadyaju? Mudroznancz je na to odgovoril, da je to opravek previdnozti bosanzke; ali Ezopush je na ovo pitanye vnogo odlucheneshe odgovoril, pokedob je on zrok toga vu tom nahadyal, kajti zemlya szadicze,

koje szama ob szebi doprinasha, dersi za szvoju laztovitu detczu, one pako, koje sze vu nyu zaszadyaju, dersi za szvoje paztorke, ter szî menye truda za nyihovo cdkojenye zavdaje.

Nekoi drugi put zapove Kszantush Ezopushu, da naj kupi, kaj bude naj bolyshega mogel na piaczu dobiti, kajti je bil namiszlil szvoje priatele chaztiti; Ezopush nakupi szame jezike, y nye donesze na ztol. Mudroznancza je to kruto razszerdilo, da szû vsze zdele z-szamemi jeziki napunyene, y opita Ezopusha, jeli sze nezpomina, da mû je zapovedal, da szamo ono kupi, kaj je naj bolyshega? Ja szêm ovu zapoved podpunoma zvershil, odgovori Ezopush, ar od jezika ni nikaj bolyshega. Buduchi dan dâl je Kszantush y pak ztola, y szada zapove Ezopushu, da kupi kaj naj gorshega najde na piaczu. Ezopush je y pak szame jezike kupil, y kad bi gâ nyegov gozpon zbog toga na rachun bil pobral, tak mû je odgovoril, da na szvétu niti je kaj bolyshega, niti kaj gorshega, neg' je ravno jezik.

Ov Mudroznaneč je Ezopushu, koi je nyega z-szvojem prevejanem razumom tuliko puti oveszelil, visheputi obechal szlobodschinu, medtemtoga vendar nigdar mû ni dersal szvoje obechanye, kaj nyegvomu zadnyich mudroznanztvu ni bash na diku szlusilo. K-poszlednyemu je vendar nadoshla prilika, vu kojoj je Ezopush po szlosnoglasznem privolenyu Szamianzkoga lyudztva zadobil szvoju szlobodschinu. Nyegva gliboka razumnozt je oszlobodila Szamiancze ne leztor od dache, koju je Krezush, kraly Lidianzki, od nyih potrebuval, nego zkupa takaj je vu tuliku miloschu ovoga Kralya dozpel, da je Krezush Ezopusha od Szamianzkeh ztanovnikov potrebuval.

Vu kralyevzkem Krezusha dvoru je pochel Ezopush szvoje baszne popiszavati, y nye je Krezushu predal. Ov je nyega vu to ime kralyevzki nadaruval, dâl mû je ehaztno ime poszlenika, y poszlal gâ je vu Szamosz, gde szû Ztanovniki nyemu na postenye szlavne dane obszlusavali. Za nekoje vreme kszneshe je iz Szamo-

sza odishel, y pohodil razluchne orszage, da sze zkupizide z-Mudroznanczi, z-koje-mi sze je namiszlil od vucheneh dugovany razgovarjati, y doshel je do Babilona, gdé sze je po szvojoj prevejanozti vu miloschu kralya Likerusha vjavil.

Pokehdob Ezopush nikakvu detczu ni imal, tak je ztanovitoga Enusza poszino-vil, koi mù sze je vendar kruto nezahval-noga izkazal. Likerush dal sze je po la-slyivoj tusbi Enusza prevkaniti, y mahom je zapovedal Ezopusha zkonchati; nyegov pako priatel Hermipush je nyega pri si-vlènyu obdersal, pokedob gâ je zkrovcze vu nekakvem pokopalischu zkril. Za chasz saluval sze je Kraly zbog szvojega pre-nagloga dopitanya. Hermipush mù je sza-da ochituval, da Ezopush josche sive. — Oveszelyen zverhu toga, dàl gâ je zproti pred szê dopelyati, y poztavil gâ je vu nyegve perveshe chazti; na to je moral Ezopush iti vu Egiptush, da onde po szvo-joj prebriszanozti odgovori na pitanya, ko-ja mù bude Nektenabo kraly napervope-ztavil. On je vsza szrechno razvezal,

ter tak je oszramotil Mudroznancze. Nazad dojdovshemu je dal Likerush zlati pily poztaviti.

Z-kralyevzkem dopuschenyem je Ezopush zprehodil czelu gerchku zemlyu, y povszud je szvedochantzva szvojega prevejanoga razuma oztavil. Jedini Delfianzki ztanovniki jeszu gâ zaradi nyegve nezpodobnozti zametavali, y kajti je nye z-shalnemi zadnyich, ali zkupa takaj ostremi y nemilemi rechmi sivo zbriszal, tak zato szû bili oni ov nechemurni zklep nachinili, da gâ budû zkonchali: na ov onda czily vzeli szû iz Czirkve Apolona zlatu pliticzu, y nyu szû zkrili med nyegvu prates, z-kojum je Ezopush odputuval vu Fokisz. Onda szû sze mahom za nyim odpravili, y nyega obtusili kakti czirkvenoga tata. Ezopush sze je zahman terszil, nye od szvoje nedusnozti obszvedochiti, ali pokehdob sze je pri nyem zaizto znashla pliticza, tak je bil za krivcza ochituvan. Zbog chesza je bil od szudczev na szmert obszudyen, da sze mora iz viszoke pechine dolé porinuti, ter tak je on szvoje sivlenye dokonchal.

Ovem nachinom je dokonchal szvoje
sivlenye ov chlovek, koi je vu szvojeh
basznah szvétu naj lepshe dersanya na-
vuke oztavil, y chlovechantvu vu nezka-
zljivoj priproztochi put krepozti kazal. —

Baszna 1.

Pevecz y gyungy.

Kad bi jednoch pevecz na szmetnyaku bil razkapal, pripetcze najde gyungya, kojega nekoliko chasza premishlyavajuchi, zadnyich reche: ovo je zaizto lepa ztvar, y meni sze dopada, ali kaj, kad jû ja nepotrebujem. Vnogo bolye bi bilo, da je doshla vu ruké kojega gyungyara, on bi sze z-uyum pomogel; meni chizto nikaj nemore haszneti. Da szêm ja nashel neg jedno sitno zerno, ovo bi meni dragshe y vnogo povolyneshe bilo, kak vszi na szvétu gyungyi.

NAVUK.

Ono, kaj je hasznovito, mora sze predpозtaviti onomu, kaj je lepo, navlaztito, ako je czéna lépoga szamo namishlyena.

Baszna 2.

Vuk y janye.

Vuk je ishel pit na potok, y ondé je zagledal janye, koje je vnogo nise od nyega pilo. Vuk sze szerdito otre-szne na janye, y reche: zakaj mî kalish vodu? Nedusno janye odgovori vuku: kak bi to moglo biti, vendar ja pijem odzdol, a ti odzgor, vendar od tebe proti meni teche potok! Vuk sze razzzerdi, y reche: vezda je ravno pol leta, kaj szî mē pri drugih ogo-varjalo. Onda mē josche ni bilo na szvétu, odgovori janye. Tak mē je tvoj otecz ali mati, reche vuk, y razterga nedusno janye.

NAVUK.

Kada hmanyi lyudi imaju oblazt, vu rukah, onda im nigdar nemenyka zrokov na obtershenye oneh, koji szû pod nyihovum moguchnostjum y gozpoduranyem.

Baszna 3.

Stakor y saba.

Onu dob, kad szû stakori proti sabam vojuvali, zarobila je saba stakora. On je nyu molil za oszlobodye-nye, y za miloschu, da bi sze szmelk-szvojemu sheregu, koi je ztal z-on kraj potoka, nazad povernuti. „Dobro,“ veli mû ona, „ja tê josh szama preneszem prek potoka k-tvojem pajdashom, szamo sze poztavi na moj herbet.“

Ali szredini vode vuperla je neverna vsze szvoje mochi, da bi kak iz szebe izhitila stakora, ar je hotela, da bi sze on vtopil; ali on sze je nye tak chverzto prijel, da sze gâ ona nikak ni mogla reshiti. Jaztreb zâpazivshi, kak sze oni med szobum horiju, mahom sze na nye dole zpuzti, y obodva szebi za rob odnesze.

NAVUK.

Ovem nachinom szû negda Rimlyani Gerke med szobum neszlosne pod sze zpravili.

Baszna 4.

Jelen y ovcza.

Jelen je zatusil ovczu pri vuku, od nye nazad potrebujuchi vagan sita, kojega mû vendar ni bila dusna. Medtemtoga itak je vuk obszudil ovczu, da mora platiti, kaj jelen potrebuje. Ovcza je obechala, da sze hoche podlositi szudu, y do obrechenoga vremena jelenu vagan sita povernuti.

Poklam kam bi bilo preshlo vreme, jelen opomene ovczu; ali ona sze je szuprotztavila szudu, y kratila sze platiti, ar je rekla: da je to ona samo iz ztraha proti vuku, szvojemu najnztorneshemu nepriatelu obechala, poszledno, da nemora platiti ono, kaj ni dusna.

NAVUK.

Nezanàshaj sze na obechanye, koje gdo iz ztraha ali iz szile krivichnem nachinom je moral vchiniti.

Baszna 5.

Pesz y nyegva tenya.

Nekoi pesz, koi je prek potoka chez berv prehadyal, noszil je vu szvojem gubczu komad mesza, koi sze je vu vodi ob szvetlem szunczu vnogo vekshi videl, neg' je zaizto bil.

Od poserlyivozti napelyan, poselyel je y onoga, kojega je videl vu vodi, y kad bi za tenyum bil posze-
gel, izpalo mû je y ono, kaj je imal v-gubczu. Ovem nachinom je bil za szvoju poserlyivozt kastigan, y na szvû skodu zpoznal, da je pametneshe obdersati ono, kaj gdo ima, kak hlepeti za onem, kaj gdo néma.

NAVUK.

Koi ische neztalno, zgubi visheputi y ono, koj je ztalno.

Baszna 6.

Oroszlan v-lovu.

Nekoi oroszlan poshel je vu dru-
stvu z-oszlom y lesziczum v-lov. —
Y vlovili szû jelena y drugeh kaj kak-
veh zverin. Oroszlan zapove oszlu, da
razdeli plene. On je vsza na jednake
dele razdelyil, y onda je hotel, da szî
vszaki poleg szvoje volye izbere. —
Oroszlan razszerdivshi sze zverhu ove
jednakozi, nahrupi na oszla, ter gâ
razterga.

Onda sze oberne k-lesziczi, y za-
pove nyoj, da bi ona drugu delbu na-
chinila. Ali leszicza poztavi vsza na
oroszlanovu ztran, à za szê szamo je-
den chizto mali delec zadersi. „Gdo
tê je navchil,“ pita oroszlan, „takvu
mudru delbu nachiniti?“ „Turobno
pripetchenye oszla,“ odgovori mû
leszicza.

NAVUK.

*Szrêchen biva on, koi po tudyem kvaru
pamelen poztaje.*

Baszna 7.

Vuk y Serjav.

Vuk, kojemu naglo srechemu je kozt veznula vû gerlu, obechal je serjavu, da mû posteno plati, ak' mû z-klyunom van izvadi kozt, koja gâ je jako vrasovala.

Serjav, poklam kam bi mû bil izpunil nyegvu proshnyu, potrebuval je platchu, za koju szû sze pogodili. Nistarmanye vuk, keszuchi sze y zeszmehavajuchi sze, odgovori serjavu: „budi zadovolyen, da szî iz vuchjeh lamp tvoju glavu zdravu y nevrasenu izvadil, ter da na szvû skodu nészî pochutil ostrochu nyegveh zubov, koji prez toga jako hlepiju za meszom.“

NAVUK.

Koi malovednyakom chinî dobro, naj sze za szréchnoga dersî, akoli neg szamo z-zdravum glavum zmed nyih odide.

Baszna S.

M u s y k a c h a .

Nekoi mus nashel je v-sznegu kachu, koja od zime vre chizto je bila okrepenela. On jû odnesze vu szvoju hisu, y polosi jû k-ognyu. Ali, komaj da sze je ona nekuliko zегreta, y malo k-szebi doshla, mahom je pochela szvoj chemer okolo po hisi razpreztirati.

Nad ovum odurnum nezahvalnoztjum razszerdyen mus, nachinyal je nyoj velika zpochitavanya, y nyu poleg zaszlusenya kastigal. Prijel je najmre szekiru, y ovu nezahvalnu kachu je na jezero komadov zeskekel, kajti je dobro zlem povrachala, ter szvojemu dobrochinitelu na sivlenye shetovala.

NA V U K .

Ovak kajgdo miszli, da szî je po dobrochinenyu priatela nashel, medtemtoga je szamo kachu vu nadrih goil.

Baszna 9.

Divjàk y oszel.

Jednoch znenada zeztane sze oszel z-divjem praszczom, y pochme sze iz nyega zeszmehavati, y z-nyim sze shaliti. Divji praszecz je ztokuval od szerditozti, penil sze, koszal z-zubmi, z-nogami ztrugal, y vre gâ je bil nakanil raztergati.

Nistarmanye na jen put mû dojde na pamet, da nischetni oszel ni tuliko vreden, da bi sze nad nyim szerdil y fantil, zato mû reche: „ti vbo-gi! ja bi tê zbog tvoje prevzetnozti kastigal, y ti bi ostro chutil moju szerditozt; ali tê nenahadyam vrednoga, da bi moje kleve vu tvoji kervi zamochil. Dozta mî je, da mê izta tvoja plahozt proszi, da bi tî prikazal sivlenye.“

NAVUK.

Koi plemenito miszli, szramuje sze fantiti nad bedaki y malovreânyaki.

Baszna 10.

Od misha varaskoga y polyzkoga.

Nekoi varaski mish pohodil je jednouch jednoga zmed szvojeh priatelov, najmre jednoga polyzkoga misha, koi gâ je z-obrokom iz korenyicha y orehov pripravlyenem podvoril. Po obedu pozdravi mish varaski szvojega podvoritela, koi mû sze je obechal, da gâ y on kî dan bude pohodil, y odide.

Polyzki mis dojde, y bil je zmosno podvorjen z kolachi y sziirom; nistarmanye vendar ov obrok je bil guzto puti pretergavan od domache drusine, koja sze je od vszeh ztran szim pak tam zderkavala, y polyzkomu mishu szmertnu ztizku zavdavala, na tuliko, da sze od ztraha ni nikaj podufal jezti. Onda reche varaskomu mishu, da on szvoj mali obrok, kojega more vu miru potroshiti, y szvoje polyzko sziiromastvo predpozta vlya vszem zmosnozhtjam varaskem y vszoi obilnozti, koja je z-nemirom y pogibelum zdrusena.

NAVUK.

Pokojno sziiromastvo predpozta vlya sze nepokojnoj obilnozti.

Baszna 11. 3

Orel y vrana.

Nekoi orel rad bi bil hotel ostrigu pojézti, ali niti z-szilum niti vmetelnoztjum ni mogel znajti nachin¹, kojem bi nyu bil odperł.

Vrana mû szvetuje, da sze naj vizzoko vu zrak podigne, y naj puschscha ostrigu dole na kamenye opazti, da sze razbije. Orel poszluhne tolnach; — vrana pako je dole pazila, da vidi, kaj bude iz toga izishlo; y kad' bi sze poleg nyejne selye bilo zgodilo, prizkochi ona, y razbitu ostrigu posdrokne; orlu pako za platchu szvojega lehkoveruvanya oztavi prazne lupine.

NAVUK.

Ak' szî zpameten, tak neveruj ludzkem szvojhasznem tolnachem.

Baszna 12.

Karvan y leszicza.

Nekoi karvan szel szî je na drevo, da potroshi szir, kojega je vu klyunu imal. Leszicza zpazi nyega, y obide jû selya, da mû ov rob odtme: na zadoblenye czilya pochme nyegvo lepo perje hvaliti. Zpazivsha, da mû sze ta hvala dopada, velì nadalye: „vekivechna skoda, da sze tvoje popevanye neszlase z-tvojemi oztalemi redkemi laztovitostjami.“

Karvan, da obszvedochi lesziczu, da niti nyegvo popevanye ni bash tak chizto nevugodno, prichme krakati, y zpuzti szir iz klyuna.

Ravno to je bilo, kaj je leszicza hotela imati. Ona zgrabi szir, y posere gâ vu nazochnozti karvanovi, koi sze je dal po maztneh rechih leszicze vkaniti.

NAVUK.

Hvalenye iz vuzt potmajneh priutelov jeszu naj pogibelneshi zaszedi.

Baszua 13.

Oroszlan od ztarozti mlahav.

Oroszlan, koi sze je vu szvojeh mladeh letih zlo vsival jakozti y mochih, koje nyemu narava zverhu ozta- leh sivin je podelyila, vnoge je proti szebi podignul nepriatele.

Poklam kam bi gâ bili videlī, da je od ztarozti vre chizto omlahavel, szlosno jeszu dokonchali, da sze nad nyim zbog nyegve kervolochnozti ho- cheju fantiti, ter jednako z-jednakem povernuti.

Divji praszecz szekel gâ je z-szvo- jemi klevi; vol gâ je z-szvojemi rog- mi prebadal; ali naj bolye je saloztilo orozzlana, da mû oszel, naj zaverse- neshi y naj nischetneshi zmed vszeh nyegveh nepriatelov, nekuliko vudar- czov z-kopitom je zavdal.

NAVUK.

Koi sze vu szrechi oholno zvishava, ta- kov sze vu neszrechi tesko nameri na priatela.

Baszna 14.

Oszel y pesz.

Pesz sze je milil szvojemu gozponu, y zato gâ je takaj gozpon dragal y daruval. Oszel, koi je bil vu hisi zlo dersan y tuchen, bil mû je zato nenaviden. On je stimal, da pszu szamo nyegvo milenye prizkerblyuje dobre dane; da anda oszel szvoj nevolyni ztalish nekuliko zlehkoti, vzel szî je napervo, militi sze okol szvojega gozpona, ufajuchi sze, da onda y on takaj, kak y pesz, z-dobremi jéztvinyami bude hranyen.

Nekuliko danov keszneshe najde on szvojega gozpona vu naszlanyachu zpechega; vezda je on zapochel szvoja milenya, poztavi szvoje dve perve noge na ramena, puzti szvoj oszelzki glasz chuti, ter tak je miszlil, da on szvojemu gozponu po szvojem milem glaszu kruto veliko veszelye nachinì. Ali gozpon po ovem krichu iz szna prebudyen, dozove szvoje szluge, koji szû oszla za nyegvu namishlyenu vlyudnozt y nepovolyno milenye sivo ztukli.

NAVUK.

Zlo prilagodyena vlyudnozt redko sze dobro prijemlye.

Baszna 15.

Oroszlan y mish.

Truden y od vruchine zaszoplyen oroszlan zpal je vu szenczi pod drevom. Okol nyega je sze vnosina mishhev zkupzpravila, vuz nyega sze zderkavala y zigravala. Oroszlanu prebudivshi sze, zgrabi z-szvojum pretegnynenum czapum jednoga misha. Pogubivshi vszako oszlobodyenya ufaneye, oproszi mish oroszlana z bog szvoje prevzetnozt i nevlyudnozt za oproschенье, ter mû napervopoztavi, da on ni nyegvu szerditozt vreden.

Oroszlan po ovi ponizni proshnyi genyen, zpuzti vlovlyenoga misha, ar y on szam je znashel, da sze nepriztoji za nyegvu szerdchenozt, zkonchati takvo nischetno sivinche, koje sze ni moguche braniti.

Kratek chasz za tem je sze dogodilo, da je oroszlan, po shum i okolo

(Baszne)

hodechi, zashel vu lovzke mreše. On pochme iz vszeh mochiu ruchati, y ni mû moguche bilo reshiti sze. Mish po ruchanyu prepozna orozzlana, da je vlovlyen. Iz zahvalnoztì, kajti mû je sivilènye prikazal, oderchì, pregrize mreše, y dàl je orozzlanu priliku reshiti sze.

NAVUK.

Nigdo sze naj nedersi za tak maloga y priproztoga, da nam nebi mogel gda ta pomochi.

Baszna 16.

Betesni jaztreb.

Jaztreb, koi sze je kruto razbetesal, nego vendar vsze ufanye josche ni bil pogubil, da nebi po vrachtvih y pak nazad ozdravel, lepo ponizno oproszi szvû mater, naj bi ishla, y proszila Boge, da bi mû zdravje povernuli.

Ah, dragi szinko! odgovori mû ona, ti sze znamdar zahman nadejash pomochi od Bogov, pokedob szî tⁱ tuliko puti ozkrunit nyihove oltare y aldove, koje szû nyim lyudi donashali.

NAVUK.

Kak sze more kakve pomochi nadejati on, koi Boga y lyudi bantuje?

Baszna 17.

Laztovicza y oztale pticze.

Ob vremenu, kad' sze len szeje, terszila sze je laztovicza oztale pticze vputiti, da naj pod nikaj zpraviju szejanya, pokedob iz nyega bude za nye kruto skodlyiv drach niknul. — Druge pticze zeszmehavajuche sze iz nyeinega tolnacha, dersale szû nyega za prekoredni ztrah i zkerblyivozt. Kad' je len iz zemlye niknul, szvetuvala je nyim ona, da bi gâ popukale; ali niti za ovo nyeine szvetusanye nészû marale. Len je vre pochel zrelety, y laztovicza je nyim szvetuvala, da bi szeme zpikale; ali sze one bash niti ovomu trudu nészû hotele podlositi.

Poklam kam bi laztovicza bila videla, da szû vszi nyeini opomenki prez haszne, tak sze je odrusila od oztaleh pticz, ter je izkala priatelztvo y drusenye z-lyudmi. Od onoga cha-

sza zidyé ona vu hisah chizto mirno
szvoje gnyezdo. Oztale pako pticze,
koje nészû hotele laztoichin tolnach-
naszleduvati, loviju sze na zanyke y
mrese, koje sze nachinyaju iz lena, y
prekeszno pochele szû sze kajati, da
szû laztoichino szvetuvanye zameta-
vale.

NAVUK.

*Ovak sze dogadya mladozti, ako szí
necheju mudre navuke roditelov, poglavarov
y navuchitelov na haszen obernulli.*

Baszna 18.

Golubi, y nyihov kraly, szokol.

Golubi stimajuchi, da nészû kadri szuprotztaviti sze navalenyu y szili jaztrehov, koji szû proti nyim vojuvali, dokonchali szû anda za kralya zebra-ti szî szokola, pod kojega obrambum bi mogli jaztrebe na harcz pozvati.

Ali za kratek chasz saluvali szû sze zhog szvojega izbora, ar nyihov novi kraly je z-nyimi baratal kakti ochivezti nepriatel. On je nye dra-pal y serl, y oni nészû nikakov na-chin imali, kojem bi sze bili mogli nyega oszloboditi.

Puni zdvojnozti y turobnozti re-kli szû onda golubi, da bi nyim vnogo leglye bilo podnashati navalenya ja-ztrehov, kak kervolochnozt szokolovu.

NAVUK.

Velika je bedaztocha predavati sze ru ruke moguchneh nepriatelov, da sze pri nyih pomoch szuprot malem nepriatelom najde.

Baszna 19.

Pesz y tat.

Nekoi tat zavlekel sze je ob' noch
vu hisu, da bi kaj vkrazti mogel, y
nudil je czuczku, koi jû je ztrasil, kru-
ha, szamo da nebi lajal.

Ali ov veren ztrasan ni gâ hotel
vzèti, nego rekel je nyemu: „ti malo-
vrednyak! znano mî je tvoje naka-
nenye. Ti bi mêm rad preprechil lajati,
da bi ztem szegurneshe mogel mojega
gozpona okrazti; ali ja sze budem
chuval od tvojega podmitchenya, y
nebudem prijel tvojih darov.“ Zatem
zachme pesz tak jako lajati, da sze je
na to vsza hisna drusina zbudila, y
tata pretirala.

NAVUK.

*Ovde je pesz lepa pelda vernoga y ne-
podmillyivoga drusincheta.*

Baszna 20.

Porod brega.

Jednoch sze je bil razishel taj glasz, da bude breg rodil. Y zaizto je on od szebe daval chuti ztrahovito buchenye, koje sze je szvétu z-nekak-
vem náravzkem izkazanyem nagrassalo. Lyudztvo oszupnyeno nad ovem halabuchenyem, derchalo je vsze na jate k-kraju brega, da vidi, kaj bude zadnyich izishlo iz toga ropotanya.

Vszi szû z-ztizkum chekali, kakvo chudnovito ztrashilo bude izishlo iz vutrobe brega. Nistarmanye, poklam kam bi bili dugo y neterplyivno chekali, zadnyich izishel je iz naruchaja brega mish, na kojega pogled vszi szû sze pocheli rozgotom szmejati.

N A V U K.

Koi velike stvari obecha, pak jê nezpunni, na konczu vchinì sze szmeshnoga.

Baszna 21.

Ztari pesz y nyegov gozpon.

Lovecz, koi je gonil jelena, opominal je szvojega psza na hitreshe besanye, ali od ztarozti oszlablyen, vech ni imal onu gibkozt, koja mû je vu mladozti laztozta bila. Ali nyegov gozpon ni vech nyega z-milenyem, nego po vudarczih priganyal na surneshe besanye.

Pesz zbog ovoga nevolynoga ztasha czvilechi, je szvojemu gozponu na premishlyavanye napervopoztavit, da mû je on vu mladozti vszû moguchu szlusbu izkasoval, ter da ni nehotenye, nego pomenykanye mochi, akoli on szada vech nemore poleg nyegve volye obnashati szvoju szlusbu. Zkupa gâ je takaj proszil, da bi krotkeshe z-nyim baratal, da nebi szvét miszlil, da sze je nyegov gozpon zpozabil iz verne szlusbe, koju mû je nyegov pesz vu mladozti izkasoval.

NAVUK.

Dober ladavec nigdar sze nebude zpozabil iz verneh szlusbih szvojuh oztarjeneh szlusbenikov, koje mû oni vu mladozti jeszu izkasovali.

Baszna 22.

Vetrov shum y zajczi.

Shumenye nekojeh po vetru zgi-
baneh drev je zajczom tuliki ztrah za-
vdalo, da szû sze vszi v-beg puschali,
neznajuchi, kamli bi, kamli nebi be-
sali. Dojdû do mlake, koja je nye
v-begu vztavila. Sabe vu ztrah na-
tirane pozkacheju hitro vu vodu, da
sze pozkriju.

On chasz, koi szû zajczi, od ztra-
ha prevzeti, namiszlili vu ribnyak po-
zkakati, zdersi nye jeden zmed naj
ztareshih iz vnosine od nyihovoga na-
pervovzetja, ter im napervopoztavi,
da szû ze nedobno po szamem dre-
vja shumenyu vu ztrah dali natirati,
y dokonchal je szvoje govorenje ztem
opasenjem, da sze neszû oni jedini
zplashili, nego da szû oni zpodobnu
ztizku takaj sabam zavdali.

NAVUK.

*Iz praznoga ztraha pred namishlyenum
pogibelum vnogo puti sze prehitavamo vu
istinzku.*

Baszna 23.

Kozlek y vuk.

Koza izishla je iz kozinschaka hotecha iti na pashu, y ostro zapove szvojemu kozleku, da naj nikomu neodpre vrat, dok jê goder nebude domom. Ona komaj odide, y nut vre vuk kuchi na vratih kozinschaka; on je szleduval glasz koze, y zapovedal kozleku, da naj odpre.

On pako zpomenuvshi sze iz návuka szvoje matere, polukne chez resku y prepozna vuka, ter reche: ja tî neodprem vrata, ar akoprem ti naszledujesh glasz kozji, tak ja vendar nad tvojum zpodobum zpoznajem, da szî ti vuk, koi bi mê rad poserl.

NAVUK.

Koi naszleduje mudre návuke szvojuh roditelov, on tak lehko neprepada vu nezrechu.

Baszua 24.

K a c h a y m u s.

Mus razszerdivshi sze jednoch na kachu, koju je doma odgoil, je nyu z-dignyenum batinum preganyal. Kacha lehko ranyena je sze vmeknula. Od ovoga chasza je dozpel mus vu veliko szromastvo, y zrok szvoje neszreche je prepiszaval zlobaratanyu, koje je kachi zavdal.

On jû je nazad ishel izkat, y proszil nyu, da bi sze vu nyegvu hisu nazad povernula. Kacha sze je zprichavala y rekla, da sze ona ni mogucha k-tomu odluchiti, pokedob ona z-takvem nepochinyenem chlovekom ni mogucha vu jedinozti sivetì. Moje rane, reche nadalye, jeszu zadnyich zachelele, ali zpomenek iz tvoje kervolochnozti nemorem vu szerczu zkonchati.

NAVUK.

Po kriviczi preterplyena zbantuvanya nemoreju sze lehko pozabiti.

Baszna 25.

Leszicza y strok.

Chalarna leszicza pozove k-szebi na gozti stroka, y pred nyega poztavi juhu na plitvem tanyeru; strok zakri-
vajuchi razszerdyenye, koje nyemu leszicza po ovoj pszini je zrokuvala, nekuliko keszneshe oproszi nyu, da bi y ona hotela k-nyemu na goschenye dojti.

Leszicza dojde na obrecheni dan; ona vech ni miszlila na szvoj chalarni chin, anda sze ni niti nadejala, da bi sze strok miszlil nad nyum fantiti. On pred nyu poztavi zkoszano meszo vu zteklu, koje je imalo dugi gut. Leszicza ni nikaj mogla odtud van zvaditi, dapache z-szerditoztjun je gledala, kak je strok vsza szam poserl. Onda jôj on szmejuch veli: „ti sze po pravici nemoresh proti meni potusiti, ar szêm ja szamo tvoju peldu naszledoval, ter y ja tebe iztom onak dvorim, kak szî ti mene onomadne podvorila.“

NAVUK.

Koi drugem pszinu kakvu chinî, niti sze nyemu neszme sal videti, akoli sze y nyemu takaj jednakem nâchinom vracha.

Baszna 26.

Leszicza y glava.

Leszicza zajde vu mestrilniczu nekajega kiporezcza, gdé je jednu kruto lepo y czifrazto izrezanu glavu nashla. Ona je nyu na vsze ztrani obrachala y dugo premishlyavala, ali glava niti sze je gibala, niti kakve rechi prerekla.

„O lépe glave!“ izkrikne zadnyich leszicza: „zaizto jeden mudrotvor, ali vekivechna skoda, da néma mosgyanov, ter da nikakov niti naj menyshi glasz nedaje od szebe.“

NAVUK.

Zaszlusbe lyudih neztojê napiszane na chelu; kaj haszni lepi ztruk y lepa zpodbu, akoli sze z-szerdcza laztoritoztjami nezslaseju.

Baszna 27.

Szraka z-pavovem perjem nakinchena.

Gizdova szraka je sze nakinchila z-pavovem kaj kud pobranem perjem. Z-ovem poszudyenem kinchom je sze ona na tuliko stimala, da je vsze ozta-
le szrake zametavala. Ona sze je od nyih odrusila, ter sze prevzetno zme-
shala vu jato pavov, koji zpoznavshi vkanlyivozt, izpukali szû szraki lud-
zko perje.

Po ovoj obshanozti hotela sze je oszramotchena szraka y pak k-szvo-
jem szeztram nazad povernuti, ali ove szû nyu z-szilum od szebe odpravile, dapache szû nyu grizle, y nyoj takaj nyeine lazto-
vito perje izkuble, ter tak sze je videla ne szamo od drugeh pticz, nego od iztoga takaj szvojega plemena zametavanu.

NAVUK.

Koi sze z-ludzki zaszlusbami dichi, bude predi ali potlam szvétu na obshanozt.

Baszna 28.

Mravec z y muha.

Jednoch sze je mravec poszvadil z-muhum, koja sze je díchila, da leti kakti pticza, vu gozpodzkeh dvorih ztanuje, y prez truda sze vszigdar zizebranemi jéztvinami cházi. Ona je mravcu zpochituvala nyegov prozti rod, y da zmir szamo po zemlyi okolo puzi, ter da szî z-trudom y delom mora potrebna na zdersavanye sivlénya prezkerblyuvati, na tuliko, da je priszilyen, gde kakvo zernye ogrizavati, y vu duplyih ztanuvati.

Na ova zpochitavanya odgovori mravec: da je on z-szvojum szréchum zadovolyen, y da mú sze ztalen ter laztoвити ztan vnogo bolye dopada, nego neztalno potepuhzko sivlenye: zdencha voda y sitno zernye vidiju sze nyemu oszebujnoga teka biti, kajti szû szád nyegvoga truda; kad' szuprotivno muha vszakomu je neprilichna y odurna.

NAVUK.

Delavno sivlenye vszigdar sze predpозtavlya manguvanyu.

Baszua 29.

Jopicza y leszicza.

Jednoch vu obchinzkem sivin zbo-
ru pozkakuvala je jopicza z-takvum
vurnoztjum y prikkladnoztjum, da szû
nyu sivina z-privolenyem czeloga zbo-
ra za szvojega kràlya izebrala.

Leszicza, koja je nyoj zbog ovoga
izvishenya bila nenavidna, opazila je
vu jami meszo, koje je bilo pod mre-
sum zkrìto. Ona odpelya jopiczu na
kraj jame, y velí nyoj, da je znashla
kinch, kojega szî primerom zákona
mora kraly poszvojitì: nyu je anda
nagovarjala, da bi ona ov kinch hitro
za szê vzela. Jopicza ztupi nepremi-
shlyeno vu jamu, y vlovi sze v-mresu,
y ni v-pamet vzela. Poklam kam bi
pako bila zpazila, da je vlovlyena, zpo-
chituvala je lesziczi nyeinu nevérnozt.
„Mâ gozpa jopicza,“ odgovori nyoj le-
szicza, „pokehdob szî ti tak neprevid-
lyiva, kak moresh gozpoduvanye zver-
hu vszeh oztaleh sivin potrebuвати?“

NAVUK.

*Koi sze szam nezna ravnuti, naj nigdar
neseli gozpon zverhu drugeh pozitati.*

Baszna 30.

S a b a y v o l.

Jednòch saba opazi vola, koi je prek livade ishel, y stimala je, da bi y ona ravno tak velika mogla pozta-
ti, kak je y on. Zachme anda szvoju naguzanu kosu napuhavati, ter opita szvoje tovarushicze: „jeli ja nészêm tak velika, kak je vol?“ „Nészî, ne,“ velê nyoj.

Zatem sze je ona josche bolye napuhavala, y sabe znovich pitala: „jeli szêm konchemar szada velikomu volu jednaka?“ One jî y pak odgovoriju, da ni. Ali ona niti szada josche nészî dala mira, nego sze je zevszum mochjum zmir bolye y bolye napinyala, dok sze je na zadnye razpuchila.

NAVUK.

*Mali, koji ischeju velikashem jednaki pozta-
ti, berzo vgrezneju.*

Baszna 31.

Kony y orozlan.

Nekoi ztari orozlan, koi vech ni bil tak prikladen za lov, kak negda, zpazivshi konya, koi je ravno proti nyemu dohadyal, na nyega zkomine je dobil, y za czily szvoj ztignuti, obide gâ ova miszel, da bi sze izdâl za vrachitela, ter konya opital za nyegvo zdravje. Kony zpoznavshi pszinu orozlanovu, odgovori nyemu: da sze za sada bash naj bolye nenahâdya, ar je z-nogum ztal na tern, koi gâ jako prebada.

Orozlan sze mahom ponudi, da mû gâ hoche zvaditi. Kony ovo ponudyenye taki prime, y zdigne kopitovu vishak. Kad' bi sze pako bil orozlan priblisaval, da mû iztegne terna, kony gâ z-pretegnynenum nogum, kaj je y gda mogel, vudri y pobegne, orozlana pako oztavi vu nevolynem ztalyshu, y vu naj vekshoj zdvojnozti, kaj ni mogel szvoju pszinu izpelyati.

NAVUK.

Koi drugoga hoche vkaniti, zvekshinum kastigu vkanlyivozti nad szobum chuti.

Baszna 32.

Rat med pticzami y sivinim.

Pticze y sivina nészû sze mogli zbog pervine y postenya med szobum pogoditi; da sze anda zezna, gdo komu bi sze moral predpoztaviti, to je imal tabor odluchiti; zato szû szî med szobum boj nazveztili, y pocheli szû sze tuchi, ter szad je ona, szad pak ova ztran premagala, y bila jaksha.

Shishmish stimajuchi, da budû pticze oblادane, odide na ztran chetveronosne sivine. Ali sze je on vu szvojem stimanyu prevkanil, ar szû pticze zversheno oblادanye zadobile, y vu szvojem nadejanyu prevkanyeni shishmish je bil iz drustva pticz izhitchen. On sze je zbog toga tak jakko szramuval y razsaloztil, da sze on od onoga chasza pochemshi vech nigdar neufa ob belem danu izletavati, ter sze szamo po nochi daje videti.

NAVUK.

Pravdeno sze on zmed szvojek izganya, koi nye vu szili zapuscha.

Baszna 33.

Kraguly y golub.

Kraguly, koi je preganyal goluba, dozpel je iz nenada vu mresu, koju je bil mus naztavit. Kad' bi sze bil videl vlovlyenoga, vszu szvoju naj vekshu rechlyivozt je potrebuval, jeli nebi morebiti musa mogel kak genu-ti, da bi gâ y pak proztoga izpuztil.

Med oztalemi zroki je on takaj ovoga napervopoztavit, da on musa ni nigdar zbantuval: „To more biti,“ odreche mus nyemu, „ali niti golub, kojega ti szada z-tulikum selyum, y z-nakanenyem nyega posreti, jeszi preganyal, ni tē takaj nigdar zban-tuval.“

NAVUK.

*Pravicza mora zlochincze strahovati,
à nedusne braniti.*

Baszma 34.

O s z e l y k o n y.

Kony zmosno nakinchen zeztane sze z-vbogem oszlom, koi je pod teskem bremenom zdihaval. Oholen nad szvojum lepum zpravum, zraka napuni z-herzanyem, y zapove oszlu, da mû sze naj vugne iz puta; oszel od ztraha prevzet zproti je na ztran odishél.

Malo potlam odide kony vu boj, odtud sze je pako z-takvem mershavem y nezpodobnem sivotom povernul, da gâ je nyegov gozpon, koi szî z-nyim vech nadalye ni m' gel szlusiti, prodal musu, koi gâ je k-szvojem gnyojnem kolam zaprezal.

Za nekoi chasz zeztane gâ oszel, y opita gâ vezš oszupnyen zverhu ove nenadejane premembe: Kaj sze je z-onem prelepem szedlom, z-onem czifraztem czaprakom, z-onemi z-szvilum nadshitemi operszinami, y z-onum pozlatchenum vuzdum dogodilo, zaradi chesza je on negda na tuliko, oholen y gizdav bil, da je z-zametavanyem gledal na one, koji sze szada z-nyim pod nikakov nachin nebi hoteli menyati.

NAVUK.

Gizdavi, kad v-neszrechu dozpeju, vszigdar sze zametcheju.

Baszna 35.

Jelen y lovecz.

Jelen, koi sze je vu zerczalu vode premishlyaval, nészé mogel nad lepótum szvojev rogov zadozta prechuditi; ali nyegve szuhe y tenke nosicze jeszu mû sze zevszema odurile.

Dok bi sze on ovak bil ogledal y premishlyaval, nenadejano nadojde lovecz z czuczki, y zapushe v-rog. Ov shum potira jelena v-beg, y berzocha nyegveh nog je nyemu dopri-neszla, da je on na ravnem polyu czuczke dalko za szobum oztavil.

Nistarmanye vendar od lovca vszevdily jakshe preganyan, zkrije sze jelen vu shumu, gdé sze je z-szvoje-mi rogni vu szversje zaplel, y viszech oztal. Ovde je on zpoznal szvoju bludnozt, y zpazil, kak hasznovite szû mû bile nyegve noge, da sze szvojev pregonitelov reshi, y kak neszrechnoga jeszu nyega vchinili nyegvi rogi, koje je on tak na vnogo dersal, pokedob ravno oni jeszu bili zrok nyegve szmerti.

NAVUK.

Mi sze visheputi chudimo nad nashemi naravzkemi dari, koji nam put vu nashe zkvarjenje pripravlyaju.

Baszna 36.

Kacha y pila.

Kacha, koja sze je vu spolyarniczu dala zapreti, hotela je vsze spolyarzko orudelye zgrizti.

Naj pervich sze je lotila nakovala, kajti pako od nyega nikaj ni mogla oglobiti, tak sze je prijela pile, miszlecha, da bude pri nyoj kaj oprabila. Pila poszmehavajuch sze, reche nyoj: „ti bedazto sivinche! kakva te je mahnitost prevzela? ti hochesh mene z-szvojemimi zubmi zgrizti? mene, koja selezo zgrizem, y nakovalo, koje ti niti nachehnuti neszî mogla, morem na prah zmerviti.“

NAVUK.

Ogovorlyivczi moreju na postenoga chloveka navuliti, ali nyegvu krepozt vendar nemoreju pomenyshati.

Baszna 37.

Seludecz y oztali kotrigi.

Kotrigi tela jeszu sze jednòch zpuntali szuproti seludczu, y potrebuvali od nyega, da takajshe on v-red z-drugemi kotrigi mora delati, akoli hoche biti zdersàvan. On îm je visheputi napervopoztavit, da je nyemu hràna potrebna, y da po nyegvem zdersavanyu takaj szebe zdersavaju. Nistarmanye vendar ruka mù je hranu zkratila; y pokedob mù je bila potrebna hrana zkratchena, tak szû gâ na zkorom prichele mochi ozta-vlyati.

Ovo hrane pomenykanye, vu kojem sze je nahadyal seludecz, pochutili szû takaj oztali kotrigi; ali vre prekeszno szû zpoznali szvoju bludnozt. Ruka je szada seludczu prina-shala hranu; ali on je vre na tuliko bil oszlabel, da jû vech ni mogel prijeti. On je poginul, y vszi oztali kotrigi jeszu z-nyim zkupa odmerli.

NAVUK.

Koi orszagu potrebne podanyke zkratchuje, szamoga szebe vkanyuje.

(Baszne.)

3

Baszna 38.

Leszicza y grozdje.

Leszicza je zagledala na viszokem drevu nekoliko grozdov, y nyih sze je nyoj pohtelo imati. Ona sze je vnogo trudila, y do nyih sze visheputi zazkakuvala; da bi mogla kojega doszechi; ali nyeine napinanye je bilo zahman; ona ni mogla do nijednoga, kajti szû bili previszoko.

Videcha, da nikaj nemore opravit, potishi vu szebi pohlepnozt y odide, ter na odhodku reche: „bash mî sze vash nèchè, ar ztê jako kisheli, pokehdob josh néztê prav dozreleli.

NAVUK.

Ovak sze visheputi zaszlusbe pomenyshavaju, kajti îh mi nészmo kadri ztignuti.

Baszna 39.

Vuki y ovcze.

Po dugoterpnem y kervolochnem ratu, nachinili szû vuki y ovcze do ztanovitoga chasza mir pod tum pogodbum, da szî za vekshu szegurnozt hocheju zmencze poruke dati. Ovcze szû vukom vu to ime dale szvoje psze, à vuki predali szû ovczam szvoje mlade.

Poklam kam bi pako mladi vuki bili odraszli, navalili szû na ovcze, y raztergali szû nye prez vszakoga protivlyenya, pokehdob vech nészû imale czuczkov na szvû obrambu; vuki pako raztergali szû psze, koji nészû bili na sze pazlivi, nego zashajuchi sze na zmencze vchinyenu pogodbu, stimali szû sze zevsze ma szegurne.

NAVUK.

Nepriatelu, koi sze szamo na izliku pomiri, nigdar mû ni veruvati.

Baszna 40.

Dervar y shuma.

Dervar ztupi vu shumu, y oproszi nyu za dopuschenye, da bi szî neg jedno malo drevcze za toporishe na szvoju szekiru szmel vszechi.

Shuma mû dopuzti; ali na zkom je imala zrok zbog szvoje darslyivozti kajati sze; ar dervar je szada potrebuval szvoju naszadyenu szekiru za obszekavanye velikeh szversih na drevju, ter tak je shumu mentuval nyeinega naj lepshega kincha. Dobrotivna shuma ni to mogla preprechiti, ar je ona szama dervaru predala orusje vu ruku.

NAVUK.

Ovak visheputi nezahvalni obrachaju prijeta dobrochinztva proti szvojem dobrochinitelom.

Baszna 41.

Laszicza y leszicza.

Leszicza od glada traplyena zavleche sze chez vuzko prelo vu skedeny. Poklam kam bi sze bila szita najéla, hotela je chez ono izto prelo y pak van iziti; nistarmanyé napet terbuh je nyu vu tem prechil.

Laszicza zpazi nyeinu ztizku, y priztupi, da nyoj dober tolnach dà: „ako hochesh iz ovoga skednya iziti,“ reche nyoj ona, „morash tak dugo chakati, dok y pak poztanesh, tak tescha y szukazta, kak szî y predi bila, kad' szî nuter ishla.“

NAVUK.

Bogatzvo y obilnozt jeszu visheputi neprilichnesha nego szromastro; y vnogi sire y pak szrechno, kad' sze vu svoj perteshi ztalish nazad poverne.

Baszna 42.

V u k y d e r v a r.

Vuk je bil od lovczev sivo gonyen, y kajti sze je vre chizto bil zamoril, tak je vech bil zdvojil nad szvojem oszlobodyenyem. Iz nenada zeztane sze z-dervarom, koi je nyega na veliku proshnyu prijel vu szvoju hisu, y vu jen kut zkril.

Taki za nyim dojdû k-hisi lovczi, y pitaju dervara: jeli ni morebiti videl gdé vuka? On îm odgovori, da gâ ni videl; medtemtoga vendar zmir z-perztom iz-ochmi nyim je namigaval proti kutu, gdé gâ je zkril. Lovczi, kajti ali nyegvo namigavanye nészû zpazili, ali gâ pak nészû razmeli, odishli szû dalye.

Vuk sze podigne iz mezta, y odide nezahvalivshi sze dervaru za vtekalische. Dervar mû zpotekne nyegvu nezahvalnozt, à vuk mû odgovori: „ja od tebe nebi nikak prez zahvalenya odhadyal, da szamo tvoja ruka y ochi bi bile miruvale, ter sze szlagale z-tvojemi réchmi.“

N A V U K.

Koi pravu zahvalnozt potrebuje, nemora dvojmbena dobrochinstva izkasovati.

Baszna 43.

Pav y szlavichek.

Jednòch sze je pav potusil pred bosiczum Juno*), da gâ vsze oztale pticze z bog nyegvoga hrebaztoga y nepovolynoga glasza zametcheju, à szu-protivno szlavichek ima takov lep, tenek y vugoden glas, da z-nyim vsze pticze veszelì y naszladuje.

„To je iztina,“ reche Juno, „ali Bogi szû to tak odredili. Ako tê szlavichek po vugodnem glaszu oblادuje, tak gâ ti po lépoti perja dalko za szobum oztavlyash. Jakozt je dana orlu. Vrana nazvéscha neszrechu, y t. d. Vsza ki mora z-szvojem darom zadovolnyen biti, ter sze podlositi volyi bosanzki.“

NAVUK.

Vszaki chlovek naj bude zadovolnyen z-onem, z-chem gâ je Bog nadelyil, niti naj nenazlobuje druge zaradi nyihoveh darov. Nikoga ni na szvétu, koi nebi od szvojega dara kakvu haszen imal.

*) Poganinzka bosicza kraleyeztvih y bogatztvih, je bila Szaturnusheva kchi, à Jupitrova tovarushicza.

Baszna 44.

Ptichar y' kosh.

Ptichar je na lovinu pticz razpreztiral szvoje mreše. Kosh, koî gâ je iz dalka gledal, popita gâ kakov poszel on ovdé ima? „Ja zidyem varash,“ odgovori nyemu ptichar, y odide.

Kosh, koi sže je zaufal vu nyegvu iztinitošt, hotel je pregledati nyegvo delo, ali prevech blizu mreše dojduchi, oztal je viszech.

„Ah!“ reche kosh pticharu, „ako ti szame takve varashe zidyesh, tak nedobish vnogo ztanovnikov.“

NAVUK.

Nepriatelu, koi sže izdàje, da za nashu haszen poszluje, nigdar mû ni veruvati.

Baszna 45.

Jelen y kony.

Kony, koi josche ni poznal svalu y vuzdu, obtusil je pri musu jelena, da mû je na nyegvi pashi vszu travu pojél, y oproszi musa za pomoch, da bi sze nad nyim mogel fantiti. Ja chû tî pomochi, reche mus, ali pod tum pogodbum, akoli ti meni hochesh vu vszem moju volyu izpuniti.

Kony je k-tomu priztal; mus anda poztavi nyemu na herbet szedlo, à svalu v-gubecz; on zaszede konya, goni jelena, ztigne gâ, y zkoncha. — Kony je od vezelya herzal, da sze je mogel fantiti; ali mus zpoznavshi, kak mû buduch bude hasznovit kony, vech mû ni povernul szlobodschinu, nego gâ je pod plug zaprezal.

NAVUK.

Fantlyivecz ne redko puti poztaje aldiv szvoje lazto vite fantlyivozti.

Baszna 46.

Oszel y orozlan.

Jednòch sze je oszel vu drustvu z-pevczom na put odpravil. Nyim naproti dojde orozlan, y hoche na oszla navaliti. Pevecz prichme kukurikati, pokedob pako orozlanu, kak sze obchinzki poveda, pevchevo kukurikanye je zevszema nepodneszlyivo, tak anda je pobegnul.

Oszel, koi je miszlil, da sze orozlan nyega je preplashil, potekel je za nyim y nyega preganyal; ali komaj da szû sze na tuliko odalechili, da orozlan pevchevo kukurikanye vech ni mogel chuti, verne sze orozlan, y z-velikum szilum nahrupi na oszla y nyega razterga.

NAVUK.

Kuliko puti mi kaj nashem zaszlusbam pripiszavamo, kaj je morebiti szamo szlépa szrecha opravila.

Baszna 47.

Oroszlan y leszicza.

Oroszlan, kad' zbog szvoje velike ztarozti vech nebi bil mogel na sivi-
nu lov dersati, à sivetni je moral, onda
je ovak vchinil: on se je najmre za-
vlekel vu naj zkradnyi kut szvoje ja-
me, y onda je dal povszud razglasziti,
da je betesen.

Na ov glasz vsze zveri redom je-
szu gâ doshle pohadyat y miluvat;
ali kak je koja k-nyemu nuter vu ja-
mu vlezla, taki jû je zadavil y poserl.
Leszicza zpoznavsha oroszlanovu she-
gavozt, oztane pri vulezu jame zto-
jeh, y pita oroszlana: kak sze naha-
dya shumzki kraly?

„Jako zlo,“ odgovori oroszlan;
„ali zakaj nèchêsh nuter kmeni ztupiti?“
„Iz kruto temelnyteh zrokov,“ odreche
mû leszicza; „ar ja zevszema dobro
vidim trage zverin, koje v-nuter k-te-
bi jeszu ishle, ali niti jedne nevidim
zmed vszeh, da bi y koja van bila
izishla.“

NAVUK.

*Predi, nego sze na kakov oszebujni po-
szel odpravish, premishlyavaj pogibeli, koje
bi tê mogle ztignuti.*

Baszna 48.

Betesni oszel y vuki.

Zbog betega ni sze mogel oszel ztati iz szvojega lesalischa. Komaj pako da bi sze ov glasz od nyegvoga betega bil razishel, y mahom szû sze tam vuki y pszi vsze na jate zkupzbirali, vu ùfanyu, da on bude na zkorom poginul.

Chez vratne reske opazili szû mladoga oszla, y opitali szû nyega pod izlikum velike szerdcza salozti: „kak sze nahadya tvoj lyublyeni otecz?“ Mladi oszel, koi je taki zpoznal nyihovo namenenye, reche nyim: „vno-go bolye, nego mû vi selite.“

NAVUK.

Ne vszaki, koi sze za nashe zdravje opitava, seli nam dugo sivilenye; y odgovor mladoga oszla more sze vnogoj rodbini prilagoditi, koja na bogato odvechtvo chaka.

Baszna 49.

Chlovek y orozlan.

Chlovek y orozlan putem iduchi jeszu sze pregovarjali, kojega pleme bi bilo prestimaneshe, y pokedob je nye put naneszel mimo Herkuleshove pelde, koja je napervoztavlyala, kak je on orozlana raztergal, tak po tom je hotel chlovek obszvedochiti orozlana, da je on jakshi od nyega.

Ti né mash prav, odreche mú orozlan, kajti da bi mi orozlani med nami imali kipodubcze, tak bi sze vnogo vishe nahadyalo lyudih, koji szû od orozlanov, kak orozlanov, koji szû od lyudih raztergani.

Chlovek je tverdokorno obztajal vu szvojem stimanyu, dok sze je zadnyich orozlan razszerdil, y nyega na komade raztergal.

NAVUK.

Z-moguchnemi naj sze nigdo nepuscha vu pregovarjanye.

Baszna 50.

Buha y chlovek.

Buha je bila ravno on chasz vlo-
vlyena, kad' je chloveka vpichila. Bu-
ha sze je izprichavala, y rekla, da
nyoj pikati je lazto vito, y da nyoj
k-tomu moch je izta narava po-
delyila; zvun toga nyeine pikanye
ni zevszema nikaj skodlyivo; zbog
chesza ufa sze, da ju bude proztu iz-
puschal. Ali chlovek ni malo nészê
genul po rechih buhe, nego je nyu
zatukel, y rekel: „ti morash poginu-
ti, ar ti tuliko zla chinish, kuliko
neg moresh.“

NAVUK.

*Nikakov zlochest chin nemore sze po-
tom izprichati, kajti gâ k-takvomu naravzki
nagib vabi.*

Baszna 51.

Mravczi y kobilicza.

Mravczi jeszu ravno preshushevali szvoje zernye, koje je chez zimu očvuhknulo, kad' je k-nyim dozka-kala kobilicza, y nye oproszila za nekuliko zern, ar je iztom pogibala od glada.

Mravczi jeszu nyoj z-ostremi rechmi zpochitavali, zakaj szî po letu ni nikakov ztroshek za zimu zpravila? „Ja nészêm mangovala,“ odgovori nyim kobilicza, „ja szêm czelo leto zprevodila vu popevanyu.“ — Mravczi pako nyoj szmejuch jeszu rekli: „Ako szî po letu popevala, tak chez zimu pleshi.“

NAVUK.

Koi néchê vu starozti ztràdati, noj v-mladozti dela y chuva.

Baszna 52.

Ovcza y vrana.

Vrana vszela sze je ovczi na herbet, y nyu z-klyunom nemilo pikala. Zadnyich sze oberne ovcza proti szvojemu nemiloztivnomu nepriatelu, y reche: „Da bi ti to kojemugoder pszu chinila, tak nebi prez kastige odishla.“

„Prav velish,“ odgovori vrana prevzetno, „ali ja dobro znam, koga sze ja prez kastige szmem popazti; ja na nikoga jakshega nenavaluyjem.“

NAVUK.

Bojazlyivi zlochinczi poztavlyaju sze najrajshi na one, od kojeh szudiju, da im sze nemoreju szuprotztaviti.

Baszna 53.

Olika y terztika.

Olično drevo y terztika jeszu sze med szobum pregovarjali zverhu ztalnozti y vechozti. Olika je zpo-chitavala terztiki, da sze ona pred vszakem naj menyshem vetrom mora prigibati, poszledno anda nikakve nema ztalnozti.

Terztika je chedno muchala; ali sze na zkorom je podignul szilni viher; terztika sze je previjala y povdavala, y nészê vrazila; olikovo pako drevo hotelo sze je vihru z-szilum szuprotztaviti, y bilo je zkúpa z-korenyem iz zemlye izpuknyeno.

NAVUK.

Bolye sze je prignuti, neg' rtergnuti.

Baszna 54.

Pevecz y leszicza.

Leszicza sze je vlovila vu zanyke, koje je mus kokoshjemu tatu nalekel, y miło oproszi pevcza, koi jedini je videl, da jû nebi prepovedal szvojemu gozpodaru, nego da bi jôj tuliko vremena vuschil, dok bi z-szvojemi zubmi vsze verbcze pregrizla.

Pevecz je nyoj obechal, da ché verno muchati, ter vendar je hitel k-szvojemu gozpodaru, ter nyemu nazveztil, da je leszicza v-zanykah. Mus mahom izide van z-kihachum, da vubije lesziczu; koja vidècha szvojega vmoritela, je prichela narekuvati: „kak szêm sze mogla zanezti na pevcza, kojemu szêm vre tulike kokoshi zadavila?“

NAVUK.

Od oneh sze nadejati kakve milosche, koje szmô predi zbantuvali, je bedaztocha.

Baszua 55.

Leszicza y machka.

Leszicza sze je hvalila pred machkum, da je bolye prevejana, neg' y koja druga zver, y da more naj shegaveshe pszine izpelyati: „To je zadnyich meni narava zkratila,“ veli nyoj machka, „ali mé zato z-ostremi parklyi je nadelyila.“

Dok bi sze oni ovak bili razgovarjali, zachulo sze je peszje lajanye; machka je berzo izlezla na drevo, y je bila oszlobodyena, leszicza pako je bila nepazech na nyeinu prevejanost od czuczkov vlovlyena y raztergana.

NAVUK.

Ovak sze mladozt visheputi zanasha na szvoju shegavozt, y dozpeva vu zanyke.

Baszna 56.

Leszicza y vuk.

Leszicza je pripetcze opala v-zde-
necz, y bila je vu pogibeli vtopiti
sze, kad' je na kraju zdencza zgle-
dala vuka.

Ona je nyega kruto lepo pro-
szila, da bi jôj dole zpuschal vuse,
ter nyu iz ove pogibeli oszlobodil.
Vuk je nyu zbog nyeine neszreche
miluval, y selejuchi znati, kak je ona
vu tu neszrechu dozpela, je nyoj
vnoga pitanya nâpervopoztavlyał. —
„Pomozi mî predi van iziti,“ odgo-
ri mû leszicza, „y onda tî vsza oko-
lichno povem.“

NAVUK.

*Koi hoche priatelom vu potrebochi po-
starlyenem pomochi, tak nemora govoriti,
nego chiniti.*

Baszna 57.

P e s z y v o l.

K-velikomu szena ztogu, na kojem je lesal pesz, priblisaval sze je gladen vol, da bi szvoj glad vtishil. Ali to nikak ni mogel; ar na kû goder ztran bi sze bil obernul, od vsi-
kud mû je pesz prechil blise priztu-
piti. To je zadnyich vola proti pszu
vusgalo, y reche nyemu: „Ti vendar
morash zevszema zlochezť y nâzloben
biti, pokekdob mî prechish szeno jé-
zti, koje ti niti pokúshati nemoresh.“

NAVUK.

*Naj gorshega y naj nenavidneshega
szerdcza je znamenye, akoli drugem pre-
chish ono dobro, kojega sze ti nészâ mo-
guch vsivati.*

Baszna 58.

Od vuka y pszov.

Dva pszi, koji szû bili poztavlyeni za chuvare pri chredi, jeszu sze med szobum poszvadili y merzko klali. Vuk je iz brega na ovo szvadyenye z-veszelyem gledal, ar sze je nadejal, da on szada prez vszake prechke bude mogel robiti. Zaleti sze anda iz nenada vu chredu, y zgrabi jednu dobro debelu ovczu: ali komaj da szû to pszi zpazili, mahom szû sze med szobum pomirili, potekli za vukom, y nyemu odteli rob.

NAVUK.

Naj vekshi nepriateli zjediniju sze vi-sheputi, kad' sze napadaju od tretjega.

Baszna 59.

Orel y karvan.

Iz vishine zraka je sze orel naglo dole izpuschal na ovna, y nyega zgrabil. Karvan, koi je to videl, miszlil szî je, da bi y on to izto mogel vchiniti; vszede sze anda ovnu na herbet, y hoche, da z-nyim zku-pa odleti.

Zahman je on vsze szvoje mochi vpìral, dapache dok' bi sze on ovak z-nyim bil mustral, tak jako je szvo-je parklye zaplel vu ovnove kundre, da sze vech nikakvem nachinom nyih ni mogel odreshiti, y ovak je chobanu vpal vu ruke, koi gâ je domom szvojoj detczy za igru odneszel.

NAVUK.

Predi, nego sze na kakov poszel od-pravish, zvedyaj szvoje mochi.

Baszna 60.

Leszicza y jaracz.

Leszicza y jaracz zashli szû v-zde-
necz, da sze napiju vode. Poklam
kam pako bi szî bili vgaszili sedyu,
mishlili szû, kak bi pak nazad van
izishli. „Neboj sze!“ reche leszicza,
„ja szêm znashla nachin, koi bude
nam obodvem hasznovit, ti sze po-
ztavi na zadnye noge, à z-pervemi y
rogmi vupri sze vu zid, y ztoj oszo-
vlyen, onda ja ztanem! na tvoja rame-
na y roge, y ovak ja lehko van iz-
idem, à kad' ja budem vani, onda ja
tebe chizto lehko van zvlechem.“

Jaracz zanesze sze na leszichju
rech, y vchini, kak mû je ona rekla.
Ali komaj da je ona van izishla, po-
chela je veszelo okolo zkakati, y vech
sze ni ztarala za jaracza vu zdenczu.

NAVUK.

*Na ludzku pomoch y szvetuvanye ni-
gdar sze vnogo nezanashaj, nego szamoga
szebe opitaj za tolnach.*

Baszna 61.

Machka y pevecz.

Machka vlovi pevcza, y kajti je kakov takov zrok toga hotela napervodonezti, da bi gâ mogla pravichnem nachinom zadaviti, tak mû je zpochituvala, da on po szvojem kukurikanyu vsze szuszede vu sznu prechi.

„To ja nechiním,“ reche pevecz, „nego jê ja szamo k-delu budim.“ „Ah!“ odgovori machka, „to je szamo prazni izgovor; medtemtoga ja szêm jako gladna, ja tê moram posreti.“ Za ovemi rechmi je machka zadavila pevcza.

NAVUK.

Koi kani zlo vchiniti, on vszigdar nekakov zrok znajde, po kojem szvoj zlochezt chin ische opravichiti.

Baszua 62.

Leszicza y ternische.

Da sze ogne vszako^j pogibeli, pobegla je leszicza vu ternovu siviczu, koja je nyein sivot od vszeh ztran tja do kervi ranila.

Od velike boli zakrichi iz vszega gerla, y pochme siviczi ostro zpochitavati: „Ti kervolochna,“ reche nyoj, „ja szêm sze vu szili k-tebi vtekla, à ti mê nemilo merczvarish! niti od mojeh nepriatelov, pred kojemi szêm sze zkrila, nebi bila vishe preterpela.

NAVUK.

Jeli ova leszicza ni pelda oneh Mladichev, koji sze vu szili vtecheju k-usurashom.

Baszna 63.

M u s y s t r o k.

Serjavi y divje guzke poserle szû musu vszu nyegvu ztern na polyu. To je musa kruto razjadilo, y podlekel îm je mresu, y dogodilo sze je, da sze zvun oveh pticz je takaj strok vlovil.

Ov je musa milo proszil, da bi gâ y pak proztoga izpuschal. „Ja niti szêm serjav, niti divja guzka,“ reche on, „y zvun toga ja nezoblyem zernye.“ „Kaj zahman troshish rechi?“ odgovori mus, „ti szî bil vu drustvu z-ovemi pticzami, anda y z-nyimi morash poginuti.“

NAVUK.

Vszaki sze naj haba drustva z-zlocheztemi, ar drugach dojde vu pogibel, takaj nedusen vu kastigu prepazti.

Baszua 64.

Ovchari.

Nekoi mladi ovchar, koi je szvû chredu na bresanyku paszel, je visheputi tu shalu nachinil, da je blisnye ovchare po vkanlyivoj halabuki znemiril, pokehdoh je visheputi krichal: „hote na pomoch, vuk je! vuk!“ akoprem gâ niti ni videl.

Ovi szû mû vszakuput hitro na pomoch dobesali, onda sze je pako on iz nyih zeszmeoval. Jednòch sze je pako vendar dogodilo, da je zbilya vuk napal na chredu, y jedno janye zgrabil. On je szada iz vszega gerla krichal, y z-szuznemi ochmi na pomoch zval; ali ovchari stimajuchi, da bi jê on y pak rad napelyati, niti sze iz mezta nijeden ni hotel genuti, ter tak je imal vuk chasza z-szvojum plenum pobegnuti.

NAVUK.

Koi sze visheputi zlase, mora szam szebi pripiszuti, ak' mû sze vech potlam nevéruje.

Baszna 65.

Mravec z y golub.

Mravec z sedyen zpuschal sze je v-zdenchecz, y malo mû je menykalo, da sze ni vtopil. Kaj kad' bi bil zpazil na viszokem drevu szedechi golub, hitro odtergne lizt, y hiti gâ vu vodu, na kojega sze je zpel mravec z, ter sze tak szmerti oszlobodil.

Kratek chasz zatem je ptichar razpreztiral szvoje mrese, hotejuchi goluba vloviti. Mravec z, kojemu je bilo znano nyegvo hman namenenye, bojechi sze za nyega, tak jako je ptichara vgriznul za nogu, da jû je od muke k-szebi potegnul, y mresu preklopil. Golub pako, zachuvshi ovo ropotanye, dobil je tuliko chasza, da je mogel vujti.

NAVUK.

Kruto lepo y priztojno je dobrochinztva z-dobrochinztvi vrachati.

Baszna 66.

M u h a.

Muha, lyubitelicza szlaschicz, zashla je vu lonecz z-meszom y juhumi napunyen, y ondé sze je poleg volye chaztila.

Poklam kam bi sze bila do szitozti najéla, hotela je odleteti; ali nyeine krelyuti y nyein czeli sivot je bil prek y prek tak jako namoknul, da sze ni mogla vu vishak podignuti. — „O mene neszrechnu!“ pochela je krichati, videcha szvoju szmert, „kajti szêm prevech naszladno siveła, zato moram poginuti.“

NAVUK.

Koi vu obilnozti nedersì mere, lehko zaglavi.

Baszna 67.

Mus y nyegva detcza.

Nekoi otec z je imel vishe szinov, koji szû sze zmir med szobum szvadi; on je nye zahman na mir y lyubav opominal. Nekaj drugoga sze zadnyich zmiszli, y zapove nyim vno-go shib donezti, koje vsze vu jêden sznop zvese, ter jê nyim redom dáje, naj bi jê vszaki kushal prelomiti. Ali vszaki je zahman vsze szvoje mochi vpìral, nijednomu îh ni bilo moguche prelomiti. Szad pako otec z razvese sznop, y daval îm je vszaku shibu poszeb lamati, à to szû oni prez truda vchinili. Nato îm velì otec z: „nut, dragi szinki! doklam budete vu lyubavi med szobum zjedinyeni sively, vashi nepriateli nebudu nikaj szuprot vam opravili; ako pako budete vu neszlogi, tak znajte, da vash redom zatereju.“

NAVUK.

Kralyextro vu szebi razdvojeno bude neprialelom na plenu.

Baszna 68.

Vuk y musacha.

Vuk, kojega je glad jako trapil, poklam kam bi hrane ischuch kaj kakva mezta bil obishel, zadnyich dojde k-jednoj hisurki, vu kojoj sze je musacha szvojemu plachuchemu detetu nagrassala: „ako nebudesh muchalo, szadaj dozovem vuka, naj tê odnesze.“

Vuk je to za iztinu dersal, y dugo je chakal, jeli mû sze zkorom nebudû vrata odperla. Kajti mû je pako vre prevech dugo bilo chakati, tak je odtud odishel, vecher sze je pako nazad povernul; ali kak jako sze je on preszenetil, kad' je zachul, da sze je mati pochela detetu militi z-ovemi rechmi: „Moje szerdashcze! neboj sze ti, ako vuk dojde, mahom gâ vubijemo. „Onda vuk salozten y prevkanyen odide y reche: „Vu ovoj hisi lyudi drugach govoriju, à drugach miszliju.“

NAVUK.

Vszigdar bolye pazi, kaj gdo chini, nego kaj veli.

Baszna 69.

Selva y orel.

Selvi sze je vre bilo privedyalo na veke po zemlyi okolo plaziti; ona je zevszum szilum hotela pticza pozitati, y zato je orla kruto jako proszila, da bi jû vuchil leteti.

Orel ni hotel k-tomu priztati, dapache je nyoj napervopoztavlyal, da ona proszi ono, kaj je nyeinoj náravi szuprotivno; nistarmanye po nyeineh neprilichneh proshnyah genyen, prime jû med szvoje parklye, y odnese jû vu vishak; kad' bi pako vre dobro vizzoko bil vu zraku, onda jû na letenye zmed kramplov zpuztì. Nevolyna selva opade na kraj pechine, y razbije sze, ter pogìne.

NAVUK.

Vnogi sze prevech izvishavaju, da ztem chutlyiveshe opadneju.

Baszna 70.

D v a r a k i.

Ztari rak je navuchal mladoga, kak bi on moral ravno hoditi, ter mû je zpoganyal, da on zmir iz jedne na drugu ztran prehadya, niti nikakov korachaj nezna vchiniti, da mû sze nebi noga ali na levo ali na deszno pomeknula.

Mladi rak, koi je bil navukov kruto selyen, odgovori na to ztaromu: „Hodi ti pred menum, pak mê po tvojoj peldi navchi, kak sze priztoji hoditi.“

NAVUK.

Da sze zpoznash za mudroznancza, ni zadozta, da ti pretreszash y karash menyshe; nego kaj sze priztoji, ali nepriztoji, potrebno je, da z-chinmi pokasesh.

Baszna 71.

Oszel vu orozlanzki kosi.

Oszel sze je pripetcze nameril na orozlanzku kosu, y mahom szî je z-nyum plecha odel, ter sze je z-ovum orozlanzkum oderum kruto stimal.

Oztale zveri, vidivshe nyega vu ovoj odechi, dersale szû gâ z-pochetka zbilya za orozlana, y zkrivale szû, sze pred nyim, ter po vszeh ztranah razbesale. Kaj dok bi bivalo, nadojde oszlov gozpodar, y zevszema sze je oszupnul, kad' bi gâ bil zpazil vu ovem prezpodoblenyu; ar nyegov glasz y nyegva vuha jeszu izdavala oszla. Onda gâ je nyegov gozpodar domom odegnal, y priszilil nyegve dovezdashnye poszle zvershavati; vsze pako zveri, kad szû videle oszla mezto orozlanzke kose nosziti breme, jeszu sze iz nyega zezmehavale.

NAVUK.

Koi sze z-ludzkiemi zaszlusbami stima, on sze od drugeh oszmehava.

Baszna 72.

G a m i l a.

Gamila sze je za neszrechnu dersala, kajti nikakovo nema orusje, zkojem sze bi mogla nepriatelzkem navalenyam szuprotztaviti: zbog chesza je poshla k-Jupitru y nyega oproszila, da bi jôj takaj, kak y biku, podelyil roge, koji bi nyoj y za orusje, y za kinch szlusili.

Jupiter sze je naszmejal nad ovum bedaztum proshnyum, y proszechoj ne szamo ni dal roge, koje je od nyega potrebuvala, dapache je nyoj prikra'il vuha, da ztem nezpretnesha poztane.

NAVUK.

Z-nedoztojnemi proshnyami nebantuj Boga; da nebi, vishe imati selejuchi, y ono takaj pogubil, chesza bi sze bil mogel szegurno vsivati.

Baszna 73.

Bik y jaracz.

Bik, kojega oroszlan ostro je pre-
ganyal, hotel sze je vu jarchev ztan
zkriti; ali jaracz sze je nyemu z-vszum
mocljum szuprotztavlyal, y ni mû
puschal k-szebi nuter dojti.

„Zaizto,“ bik reche jarczu, „ti
nebi bil proti meni tak prevzeten,
da nebi tak chizto priviral oroszlan,
koi je vnogo jakshi y lyuteshi, neg'
szêm ja y ti.“

NAVUK.

*Takaj moguchni sze negda ter negda
na tuliko obtershuju z-szuprotivchinami, da
moraju takaj krivicze od plashlyiveh zav-
dane dobrovolyno podnashati.*

Baszna 74.

Pav y serjav.

Pav y serjav bili szû jednóch zkupa na goztih, on je szvoj rep gizdavo zdigal y razpreztiral. Onda serjava poteptavajuchi reche: „ah, kak merzek szî ti, à kak lépo je moje perje!“ Serjav, da obshani bedaztu gizdozt pavovu, podigne sze vizzoko vu zrak, y reche: „Kak lehkek szêm ja, à kak tesek szî ti!“

N A V U K.

Bedaztocha je gizdati sze z-ztvarmi, od kojeh nikakve haszni nemamo.

Baszna 75.

Jelva y germ.

Jelva je na blisnyi germ z-za-
metavanyem pogledavala, y nyemu
zpočitavala, da ni za nikakov barat;
à szamu szebe je izvishavala, da' sze
iz nye jadera dreva za velike barke,
y ztanya zdelavaju.

Germ nyoj z-velikum chednozt-
jum odgovori: „Ja zpoznajem tvoju
vekshu vrednozt, koja tê vu naj vek-
she pogibeli poztavlya; szekira tê
prez miloszerdnozt podszekava; ja
pako mali germ, akoprem nedichen,
ali vendar szeguren sivem.

N A V U K.

*Velike chazti jeszu velikem pogibelyum
podversene.*

Baszna 76.

Ribich y mala riba.

Ribich je vlovil jednu malu, ali neprizpodlyivoga teka ribiczu, y nyu je szebi za obrok odluchil. Ova ribicza, hotejucha sze oszloboditi, napervopoztavi ribichu, da to ni vredno truda, z-malemi sze ztvarmi zabavlyati. „Daj mî vekshoj zrazti,“ reche ribicza, „kada veksha poztanem, budi szeguren, da sze povernem, y na vudiczu zajdem.“

„Ja bi szamo ob pamet bil moral dojtı“, odgovori ribich, „da bi veruval tvojem rechjam, ter moj ztalni dobichek iz ruk zpuschal.“

N A V U K.

Vu ufanyu buduchega dobra, makar naj vekshega, szadashnye, akoprem malo, neszme sze iz ruk' zpuztiti.

Baszna 77.

Déte y zkupecz.

Nekoi zkupecz najde jednoga detcháka pri zdenczu szedech y milo plakajuch, y opita nyega za zrok nyegvoga plakanya; detcháak odgovori nyemu, da mú je nyegov zlati pehar, pokedob sze je vuse preterglo, vu zdenecz opal.

Zkupecz od blagoselnoztí zaszleplyen, szleche iz szebe opravu, y ztupi dole vu zdenecz, da od onud iznesze zlati pehar; ali dok' je on iz nyega z-praznemi rukami y pak van izishel, za toga je detcháka z-nyegvum opravum neztalo.

N A V U K.

Koi hlepì za ludzkem blagom, zgubì takaj y szvoje.

Baszna 78.

Oroszlan y koza.

Oroszlan zagleda kozu, koja je na viszokoj y ztermoj pechini szversje obgrizavala. „Izidi dolé k-meni na ravniczu,“ reche nyoj on, „ovde najbolyshega dracha vu obilnozti, pisme-
ne trave y salfie.“

„To tî ja dopuscham,“ reche koza, „medtemtoga oprozti mî, akoli vu tvoja priatelzka szvetuvanya dvojnozt poztavlyam, y meni sze vidi, da szêm ja na mojoj pechini szegurnesha, nego dolé na shirokom polyu.“

N A V U K.

*Pod lépemi y velikemi obechanyi nà-
vadno nahàdyaju sze zanyke zkrile.*

Baszna 79.

Vrana y pehar.

Nekoja kruto sedyna vrana namerila sze je pripetcze na pehar, vu kojem szamo josche jedno malo vode je bilo, koje sze vendar, pokedob je szamo dno pokrivala, ni mogla napiti. Z-pochetka sze je terszila pehar z-klyunom potreti; kajti pako to ni mogla vchiniti, tak jôj je doshlo na pamet, vishe maleh kamencheczov vu pehar nahitati; ovem nachinom je opravila, da sze je voda polahko tja do gore zdigla, y vrana szî je mogla sedyu vgasziti.

N A V U K.

Kaj chlovek visheputi z-vszum mochjum nemore opraviti, to on neredko puti z-razbornoztjum y rozumnoztljum opravi.

Baszna 80.

Polyodelavec z y bik.

Nekoi polyodelavec je imal zevszema nevkrotlyivoga bika, koi niti jarma niti vuzde na szebi nikak ni hotel terpeti. Da pako preprechi, da buduch konchemar z-szvojemi rogmi vech nebude na nyega navaluval, tak mû je nye tja do glave prepilil, y zatem je nyega prijarmil k-plugu. Pokchdob vre vezda bik vech ni mogel z-szvojemi rogmi navaluvati na szvojega gozpodara, da sze anda vendar zbog vchinyene szebi krivicze more nad szvojem gozpodarom fantiti, tak mû je z-nogami kamenyiche y prah vu zube y vu ochi hital.

N A V U K.

Nevkrotlyiva narava nemore sze lahko nobolyshati.

Baszna 81.

Szatir) y mus.*

Mus najde vu shumi Szatira, koi je od zime vre bil okrepenel, na pomiluvanye genyen, odpelya gâ vu szvoju hisu. Hodech je mus visheputi huknul vu szvoje ruke, y opitan, zakaj to on chinì, odgovori mus: „Da mî sze ruke ztopiju“

Kad bi doma pri ztola szede-
li, vidi Szatir, da mus vu juhu pu-
she; on gâ y pak opita za zrok. „To
ja chinìm,“ reche mû mus, „da mî
sze juha razhladi.“ Nato sze ztane Sza-
tir, y mahom odide z-ovemi rechmi:
„Ja z-tobum nikakvoga poszla néchû
imati, pokedob ti iz jednoizteh vuzt
szad zimu szad toplinu izpuschash.“

N A V U K.

*Dvojmbenoga y premenlyivoga lyudih nez-
stalneh priateljstva habaj sze.*

*) Szatir je bil divji polyzki y shumzki
bog pri poganinih, ili: nevernikih.

Baszna 82.

Bik y stakor.

Bika, koi je na naztiru lesal, vgrizne stakor z-szvojemi ostremi zubmi za nogu. Bik lyut od velike szerditozti zkochi goré, y ische nepriatela, koi sze je podztupil nyega vraziti. Stakor sze je vu tom chaszu nazad vu szvoju luknyu zavlekel, y van pomolivshi szvoju glavu, reche biku: „Za kakvu tî haszen szlusija tvoji chverzti rogi proti malomu sinvinchetu, koje sze je podztupilo tebe raniti, pak sze vendar tvoje szerditozti y gro-snyih nebojí?“

N A V U K.

Nijeden nepriatel ni tak szlab, da nebi mogel naskodeti.

Baszna 83.

Guzka y mus.

Nekoi mus je imal guzku, koja mû je vszaki dan zlato jajcze zneszla. On je stimal, da ona czélu zlatu rudu ima vu szvojem terbuhu, y zato je nyu zaklal.

Ali-kak jako sze je kajal, poklam kam bi jû bil razchinil, y vu nyoj nikaj drugoga nebi bil nashel, nego kaj sze y vu vszakoj drugî guzki nahadya, ter tak je doshel ob zlato jajcze, koje mû je guzka vszaki dan zneszla.

N A V U K.

Nezredna blaga pohlepnozt, y prevelika zlata selya kastiguje sze szama ob szebi.

Baszna 84.

Jopicza y nyeini dva mladi.

Jopicza je imala dvojke. Jednoga je kruto seto lyubila, à za drugoga ni marala. Perveshi, za kojem je pogibala, je bil zevszema veszela jopicza, y je kajkak pozkakuvala.

Ali jednòch vu takvoj priliki dogodilo sze je, da szî je zmeknula nogu. Mati, na nyegov krich dozvana, doteche, prime vrasenoga vu szvoj naruchaj, y tak gâ je chverzto kszebi pritizkala, da gâ je zadushila.

N A V U K.

Prekoredna, roditelov proti detczi, lyubav, ne redko puti prehitava détczu vu neszréchu.

Baszna 85.

Leszicza y risz.

Jednòch sze je pregozarjala leszicza z-riszom z bog lépote. Risz je pochel napervoztavlyati, kuliko je od drugeli z bog lépote kerzna y razluchnozti bojih prestimaneshi.

Leszicza je ovu vrednozt nad nyim zpoznavala: „Ali zato,“ reche ona, „imam ja vu moji glavi ravno tuliko lépote, kuliko ti imash na kosi, y moja shegavozt je ravno tak vnogoverztna, kak je boja tvoje kose.“

NAVUK.

Dari razuma y pameti vredno sze telovnoj lépoti predpoztavlyaju.

Baszna 96.

Vuglenar y pralecz.

Nekoi vuglenar zezidal szî je velike hise, y kajti szû za nyega prevelike bile, tak je oproszil ztanovitoga pralecza, da bi sze k-nyemu hotel prenezti.

„Ja bi z-drage volye, k-tebi ishel,“ odgovori mû pralecz, „ali szaja y dim od tvojega vuglenya bi mî y pak vsze pochernel, kaj szêm ja z-velikem trudom opral.“

NAVUK.

Dobri lyudi naj sze habaju drustra z-zlochextemi lyudmi.

Baszna 97.

Szvadya y karka za oszla.

Dva putniki prehadyali szû chez puzta mezta, ter pripetcze nashli szû na putu oszla. Oni szû sze med szobum pocheti pregovarjati, chiji bi on moral biti; ar vszaki je rekel, da gâ je predi zgledal.

Pregovarjajuchi sze med szobum jeszû sze zadnyich na tuliko vusgali, da szû y na shake doshli. Dok bi sze pako oni bili pregovarjali, ter z-nohti drapali y shakami borili, za toga je oszel odbesal, ter ovak je ufanye obodva prevkanilo.

NAVUK.

Zbog nextalnoga dobra nebude sze ni-jeden xpameten pravdal.

Baszua SS.

Zajecz y selva.

Selva je bila zbog svoje mudnosti y lenosti od zajca zezmehavana, zbog chesza gâ je pozvala, da bi she z-nyum za vadlyu hotel vtekati. Leszicza pako je bila za szudcza izebrana, poklam kam bi she bilo odluchilo mezto y czily, do kojega she bude derchalo.

Selva odpravi she mahom na put, zajecz pako, koi she je prevech zaufal vu hitrochu szvojech nog, je she medtem toga vlegel na tratinu, miszlechi, da mû naj krajshi chasz bude zadozta, da more selvu vu hesanyu pretechi. Selva iz vszeh, neg mogucheh, mochi je she terszila odmikavati, y zadnyich doshla je na kraj odluchenoga mezta, y leszicza je doszudila, da she nyoj dà platcha za peshno borenye odluchena; zajecz pako od selve vu derchanyu, pretechen, je bil vszem oztalem zvernam na oszmeh.

NAVUK.

Oni, koji akoprem imaju mochi prestimanesh, vendar ako she, prevech she vu she zaufajuchi, vu nemar puschaju, tak she od szlabesh ne redko puti nadladaju.

Baszma 89.

Me ù ved y pch e l e.

Lachen Medved je obhadyal po shumi, da szî poische hranu na vtishenye glada; dogodilo sze je pako, da sze je nameril na vulnyak, kojega on od szladkoche meda privablyen pochme lizati; jedna zmed pchel zleti van iz vulnyaka, y ovoga nepozvanoga prihodnika vpichi z-salczom za vuho. To je medveda na tuliko razjadilo da je vsze koshe prevernul. Na to szû pako pchele vsze na jate van iz koshev izletele, y medveda nemilo zpikale, y moral je pobegnuti.

NAVUK.

Niti szlabeshe ni szmeli drasiti y na szerditozt vabiti, ar szerditozt y zdvojnozt davaju mochi.

Baszna 90.

Kokoshi y jerebicza.

Nekoi, koi sze je z-hranenyem kokosh vnogo zabavlyal, iz nenada je dobil jerebiczu, y zpuschal je nyu med jato kokosh. Ali kak pervich bi nyu bile zagledale kokoshi, mahom szû sze pochele na nyu poztavlyati, y nyu z-klyuni tak dugo preganyati, dok je zmed nyih pobegla. Jerebiczu je z-pervine ova nevlyudnozt kruto saloztila; ali kad bi bila videla, da sze izte kokoshi med szobum takaj preganyaju, ter z-klyuni y oztrugami do kervi zkoleju, od onoga chasza je szvoj ztalish terplyivneshe podnashala.

N A V U K.

Ako tvoje szuprotivchine z-ludzkom neszréchum prizpodablyash, budû tî na zkorom podneszliveshe.

Pri Franji Suppanu knjigaru u Zagrebu
za priloženu cenu vu srebru dobiva se.

Chtejenya y Evangeliumi na vsze nedelye
y szvètke czelega léta za potrebuване szl.
bisknpie zagrebachke. Novo vandanje 1842. 48 kr.
— — z-pridavkom juternéh meshnéh zpovednéh
y oztaléh molitvah tverdo zvezane 1 fl.

Pomochnik betegujuchéh y vumirajučeh.
Knisicza ova vszakomu hisnomu gozpodaru ze-
vszema potrebna, preporuchjesze ztim vishe,
kajti vu njoj vsza zadersana jeszu, koja vu
prigodi betega, y pred szmertjum vszakomu
szrechno vumreti selechemu kerscheniku tak
potrebna jeszu. Tverdo zvezana kosta 40 kr.

Kriztian, Nachin vu vszéh sivilénja dogo-
dyajih vszigdar zadovolynomu biti. br. 36 kr.

Zriny Mikloush ili: dogodyénja Zrini Mi-
klóusha, bana horvatzkoga, nyegvéh dvéh pria-
telov, y Judite Hefalvi. br. 40 kr.

Tamburaši ilirski, iliti, narodne pjesme ilir-
ske po Slavonii sabrane i izdane Matom Topa-
lovićem. Svežćić I. br. 20 kr.

Ruže i tårnje. Pjesme od Ljudevita Vu-
kotinovića br. 30 kr.

Obszedjenje i poboj Sziszechki 1593. Izpi-
szan po Tomashu Gorichanczu. br. 20 kr.

Lado horvatzki, ili Sibilla, zverhu mnenja
dojdučeh pripečeny. br. 20 kr.

Danicza Zagrebachka, ili: Dnévnik z-Tol-
nachnikom hisném vszakoverztnéh na haszen y
prikratchénje vrémjena szlusechéh. Od leta
1834. do 1843. vszaki za 20 xr.

Podvuchanya vu naj poglaviteshéh Veré
Iztinah, y naj oszebiteshéh kerztchanzkeh Dû-
snoztjah od Gop. Biskupa Maksz. Verhovacz
od Rakitovcza &c. 8. vu Zagrebu, tverdo zve-
zanaza 1 fl. 48 xr.

Horvatzki detcze priatel, ili: mlajshi Robin-
zon, kruto povolyna y vugodna pripovezt. 2
Del. za 1 fl. tverdo zvezano za 1 fl. 20 xr.

Pěsmarica. Sbirka 1. [Pěsme domorodne izdane po D. R. i L. V. Drugo izdanje. U Zagrebr. 1842 br. 20 kr.

Vrachitel betegujuče sivine. Vrachtva za rogatu Marhu, Kermske, y Mladinu za 15 kr.

Vrachtva Ladanyzka, za potrebochu musev, y sziromakov horvatskoga Orsaga za 36 kr.

Pobosna y kratka za vsaki dan Meszeca premishlavanya vszem szveto sivetu, y szrechno vumreti selechem kruto hasznovita. 8. br. 6 kr.

Izbor dugovány'h vszakoverztnéh za haszen y raszveszelnye szlúséchéh po Tomášu Miklóushich na szvetlo dana. Drugo vandavanye 8. 1839 br. 36 kr.

Hrana Nebezka vu pobosneh molitvah, litaniah, y popevkah za haszen vszakoga kerztchenika; chizto z-novemi szlovami; vu vnogeh popravlyena, y poleg nemskih vtedyena molityena kniga. Na finom papéru tvrdo zvezana za 1 fl. Vu kosi ali barshunu z-oczelnatem ali szrebernem okovom za 2 do 8 fl. —

Ivana Sveara Oglédalo Iliriuma iliti Dogodovština Ilirah, Slavinah, stražnji puč Hervatah zvanih, od potopa, to jest godine svéta 1656 do 1780 po narodjenju Isusovom. Na četiri strane razdělena. Čěna predbrojenja na sve 4 knjige okolo 70 do 80 akah u velikoj 8. na najfiniem velinskom papiru 4 fl. u srebru

Mathievich. Pripovezt od pobosne i bogabojeche Groficze Genofeve. Novo Vandanye 1840 br 20 kr.

Russi. Ugodne pripověsti pridelane iz italijskoga u ilirski jezik 8. br. 30 kr.

Lovrenchich, kratka dobreh dersany pripovedanya 8. br. 20.

Nova z-kupszlosena zagrebachka szokachkaknyiga vu 6 razdelenyih zadersavajucha 554 naredbe vszakojachke jeztvine pripravlyati. 8. steif geb. 30 fr.

